

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Aika 25.04.2023, klo 16:00 - 17:24

Paikka Frenckell, Valvomo/ sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

§ 50 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 51 Pöytäkirjan tarkastus

§ 52 Ajankohtaiskatsaus

**§ 53 Määräys ja uhkasakon asettaminen kiinteistölle 837-503-0002-0016
koskien rumentavan maalauksen poistamista**

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Saapuvilla olleet jäsenet

Höyssä Matti, puheenjohtaja
Hellsten Matti, 1. varapuheenjohtaja
Eskelinen Riina-Eveliina
Huhtala Anne
Hupanen Pentti
Lehti Milla
Majuri Katriina
Salonen Antti
Vaara Jenny

Muut saapuvilla olleet

Sandström Hanna, hallintosihteeri, sihteeri
Henttonen Juha, rakennusvalvontapäällikkö
Karala Saana, kaupunkikuva-arkkitehti, poistui 16:48

Allekirjoitukset

Matti Höyssä
Puheenjohtaja

Hanna Sandström
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Pentti Hupanen

Matti Hellsten

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 28.4.2023 kaupungin internetsivuille
www.tampere.fi
28.04.2023

Hanna Sandström, pöytäkirjanpitäjä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 50

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Läsnäolo- ja puheoikeuden myöntäminen

Myönnetään läsnäolo- ja puheoikeus kaupunkikuva-arkkitehti Saana Karalalle §:n 52 ajaksi.

Perustelut

Mahdollistettu osallistuminen sähköiseen kokoukseen kuntalain 99 §:n ja hallintosäännön 119 §:n mukaan Selman kokoustyötilalla ja Teams-kokouksella.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 51

Pöytäkirjan tarkastus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Pentti Hupanen ja Matti Hellsten (varalle Anne Huhtala).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään torstaina 27.4.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 52

Ajankohtaiskatsaus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Henttonen, Rakennusvalvontapäällikkö

Päätösehdotus oli

Merkittään tiedoksi.

Kokouskäsittely

Kaupunkikuva-arkkitehti Saana Karala oli asiantuntijana läsnä kokouksessa ja hän poistui ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Katsaus ympäristö- ja rakennusjaoston ajankohtaisiin asioihin:

- Rakennetun ympäristön estetiikka, kaupunkikuva-arkkitehti
- Hallintopakkomenettely, rakennusvalvontapäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 53

Määräys ja uhkasakon asettaminen kiinteistölle 837-503-0002-0016 koskien rumentavan maalauksen poistamista

TRE:8486/10.03.01/2022

Valmistelija / lisätiedot:
Mika Näykki

Valmistelijan yhteystiedot

Tarkastusinsinööri Juha Lehtilä puh. 0400 624602, lakimies Mika Näykki
040 5155823, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Hanna Sandström puh. 040 750 1876, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Henttonen, Rakennusvalvontapäällikkö

Päätösehdotus oli

Kiinteistön 837-503-0002-0018 omistaja määrätään toteuttamaan päävelvoite eli poistamaan talousrakennuksensa seinästä kyseinen maalaus kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista nyt asetettavan tuhannen (1000) euron sakon uhalla.

Mikäli kiinteistö luovutetaan edelleen, tästä asetetusta velvoitteesta ja sitä koskevasta uhasta on ilmoitettava luovutuksen saajalle luovutuskirjassa tai muutoin todisteellisesti. Kiinteistön mahdollisesta luovutuksesta on ilmoitettava Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaostolle.

Tästä päätöksestä ilmoitetaan Maanmittauslaitokselle merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Niskoittelua on olosuhteet huomioon ottaen pidettävä vähäisenä eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista, joten asiasta ei ilmoiteta poliisille esitutkinnan tekemistä varten.

Perustelut

Asian tausta, asian selvittäminen ja asianosaisen kuuleminen

Rakennusvalvontaan ilmoitettiin 26.8.2021, että kiinteistön 837-503-0002-0016 talousrakennuksen seinään oli maalattu pelle (Liite 1 Yrja).

Rakennusvalvonnan toimesta kiinteistönhaltijaa kehoitettiin kirjeitse 10.12.2021 poistamaan maalaus 31.1.2022 mennessä uhalla, että mahdollinen laiminlyönti saatetaan ympäristö- ja rakennusjaoston

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

käsiteltäväksi maankäyttö ja rakennuslain (jäljempänä MRL) 182 §:n tarkoittamana uhkasakkoasiana (Liite 2 Yrja). Kehotuksen liitteenä oli valokuva maalauksesta talousrakennuksen seinässä (Liite 3 Yrja).

Tarkastuksessa 24.5.2022 havaittiin, että kehotusta ei ollut noudatettu eli maalausta ei ollut poistettu (Liite 4 Yrja).

Kiinteistönhaltijalta pyydettiin 4.7.2022 kirjallista selitystä laiminlyönnistä (Liite 5 Yrja). Selityspyynnössä ilmoitettiin, että rakennusvalvonta tulee esittämään, ellei asiassa muuta ilmene, että laiminlyönnin vuoksi kiinteistön haltija tullaan velvoittamaan kahden tuhannen euron sakon uhalla suorittamaan kehotuksessa mainitut toimenpiteet eli poistamaan maalaus. Kiinteistön haltijalle varattiin tilaisuus antaa kirjallinen selitys 14 päivän kuluessa selityspyynnön tiedoksisaannista.

Kiinteistönhaltija ilmoitti, että seinämaalaukselle eli muraalille oli ollut kaupunkikuva-arkkitehdin sähköpostitse 9.9.2019 antama hyväksyntä (Liite 6 Yrja).

Sittemmin naapurit, yksityishenkilöt ilmoittivat rakennusvalvontaan sähköpostitse 3.11.2022 ”tekevänsä valituksen kaupunginarkkitehdin päätöksestä” (Liite 7 Yrja). Sähköpostiin he olivat liittäneet valokuvia kyseisestä seinämaalauksesta (Liite 8 Yrja) sekä käsityksiään seinämaalauksista eli muraaleista (Liite 9 Yrja).

Rakennusvalvonta lähetti 29.11.2022 kiinteistön 837-503-0002-0016 haltijalle selityspyynnön (Liite 10 Yrja). Selityspyynnössä todettiin muun ohessa seuraavaa:

”Teitä on kehotettu 10.12.2021 annetulla kehotuksella poistamaan hallitsemanne kiinteistöllä sijaitsevan talousrakennuksen julkisivuun tehty maalaus 31.1.2022 mennessä. Noudattamatta jätettyyn kehotukseen liittyvään 4.7.2022 lähetettyyn selityspyyntöön antamanne vastauksen mukaan, olette saaneet 9.9.2019 sähköpostitse vs. kaupunkikuva-arkkitehdin hyväksynnän kyseiselle seinämaalaukselle. Antamianne vastaukseen rakennusvalvonta toteaa, että hakiessanne lupaa seinämaalaukselle, olette kuvannut toimenpidettä kirjallisesti. Lisäksi olette ilmoittanut maalauksen koon sekä lähettäneet valokuvan seinämaalauksen kohteena olevan rakennuksen päätyseinästä. Antamissanne tiedoissa ei ole ilmoitettu, että kuva osoittaa naapurin ikkunoiden päänäkymään. Seinämaalaus ei vastaa yleistä käsitystä seinämaalauksista (muraaleista) ja ei siten ole vs. kaupunkikuva-arkkitehdin hyväksynnän mukainen. Toteutettu maalaus on hyvien tapojen vastainen eikä täytä Maankäyttö- ja rakennuslain 117 §:n kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimusta. Lisäksi kuva on Tampereen kaupungin rakennusjärjestyksen 47 §:n 2. momentin tarkoittamalla tavalla rakennusta rumentava ja siten poistettava. Edellä mainitun vuoksi rakennusvalvonta tulee esittämään, että ympäristö ja rakennusjaosto velvoittaisi, ellei asiassa muuta ilmene, maankäyttö- ja rakennuslain 182 §:n nojalla Teidät pöytäkirjassa mainitun kiinteistön haltijana, mahdollisen laiminlyönnin varalta tuhannen (1000) euron sakon uhalla, kehotuksen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

mukaisesti poistamaan seinämaalauksen 31.1.2023 mennessä. Teille varataan tilaisuus antaa asiassa ympäristö- ja rakennusjaostolle kirjallinen selityksenne neljäntoista (14) päivän kuluessa tämän selityspyynnön tiedoksisaannista uhalla, että asia muuten voidaan esitellä jaoston päätettäväksi Teitä enempää kuulematta.”

Kiinteistönhaltija lähetti 7.12.2022 sähköpostitse vastauksen selityspyyntöön (Liite 11 Yrja). Siinä hän toteaa muun ohessa maalauksen väitetystä rumuudesta, että kauneus on katsojan silmässä. Hän kertoo lupaa anoessaan tehneensä hyvin selväksi, että maalaus ei peitä koko seinää vaan on noin 1500 korkea ja kuvaa tyyliteltyä klovnin päätä.

Selityspyynnössä annetun kehotuksen (Liite 10 Yrja) mukaisesti maalausta ei ole poistettu 14.14.2023 mennessä.

Päävelvoite

Seinämaalaus on poistettava sakon uhalla.

Päävelvoitteen perustelut

Kiinteistön 837-503-0002-0018 haltijaa on kehotettu 10.12.2021 poistamaan seinämaalaus 31.1.2022 mennessä (Liite 2). Kehotusten kohteena ollut asianosainen kiinteistön haltija on myös kyseisen kiinteistön omistaja.

Tarkastuksessa 24.5.2022 on todettu, että kehotusta ei ole noudatettu (Liite 4).

Selityspyynnöllä 4.7.2022 kehotusta poistaa seinämaalaus on tehostettu sakon uhalla. Asianosaiselle on selityspyynnössä varattu mahdollisuus antaa kirjallinen selityksensä asiassa (Liite 5).

Kiinteistönomistaja toimitti selvityksenään sähköpostiviestejä, joiden mukaan hänellä on ollut kyseiselle seinämaalaukselle (muraalille) kaupunkikuva-arkkitehdin hyväksyntä (Liite 6).

Selityspyynnössä 29.11.2022 (Liite 10) on tidettu muun ohessa, että seinämaalaus ei vastaa yleistä käsitystä seinämaalauksista (muraaleista) eikä siten ole kaupunkikuva-arkkitehdin hyväksynnän mukainen. Selityspyynnössä on todettu myös, että maalaus on hyvien tapojen vastainen, Tampereen kaupungin rakennusjärjestyksen 47 § 2 momentin tarkoittamalla tavalla rakennusta rumentava ja että maalaus ei täytä MRL:n 117 §:n kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimusta. Selityspyynnössä on todettu myös, että kaupunkikuva-arkkitehdille maalausta on kuvattu kirjallisesti eikä ole ollut ilmoitettu, että kuva osoittaa naapurin ikkunoiden päänäkymään. Selityspyynnössä oli ilmoitettu, että rakennusvalvonta tulee esittämään, ellei asiassa muuta ilmene, että ympäristö- ja rakennusjaosto velvoittaa tuhannen (1000) euron sakon uhalla poistamaan seinämaalauksen.

Selityspyynnössä asianosaiselle kiinteistönomistajalle on varattu, uhkasakkolain 22 §:n ja hallintolain 34 § mukaisesti, tilaisuus lausua

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

mielipiteensä asiasta, antaa selityksensä asetetusta vaatimuksesta sekä antaa sellaista selvitystä, joka saattaa vaikuttaa asian ratkaisuun.

Kiinteistönomistaja on vastauksessaan vedonnut siihen, että seinämaalaukselle oli kaupunkikuva-arkkitehdin hyväksyntä ja todennut, maalauksen väitetyistä rumuudesta, että kauneus on katsojan silmässä.

Maankäyttö- ja rakennuslain 182 §:n mukaan, jos joku laiminlyö tämän lain tai sen nojalla annettujen määräyksiin perustuvan velvollisuutensa, kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi päätöksellään velvoittaa niskoittelijaa oikaisemaan laiminlyönnin. Määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla. Uhkasakkoa koskevassa asiassa sovelletaan muutoin mitä uhkasakkolaissa säädetään.

Maankäyttö- ja rakennuslain 117 § 1 momentin mukaan rakennukseen tulee soveltua ympäristöön ja maisemaan sekä täyttää kauneuden tai sopusuhtaisuuden vaatimukset.

Tampereen rakennusjärjestyksen 47 § 2 momentin mukaan rakennukset ja niiden julkisivut on pidettävä kunnossa niin, etteivät ne rumenna ympäristöä.

Uhkasakkolain 6 § 1 momentin mukaan uhkasakko asetetaan määräämällä päävelvoite noudatettavaksi sakon uhalla.

Uhkasakkolain 22 § 1 momentin mukaan asianosaiselle on ennen uhkasakon asettamista varattava tilaisuus selityksen antamiseen siten kuin hallintolain 34 §:ssä säädetään.

Hallintolain 34 § 1 momentin mukaan asianosaille on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Maankäyttö- ja rakennuslain 186 §:n mukaan rakennusvalvontaviranomaisen on uhkasakon käyttämistä edellyttävän laiminlyönnin todettuaan ilmoitettava asia poliisille esitutkintaa varten. Ilmoitus saadaan jättää tekemättä, jos laiminlyöntiä olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä vähäisenä eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista.

Uhkasakkolain 18 §:n mukaan, mikäli kiinteistö luovutetaan edelleen, tästä velvoitteesta tai sitä koskevasta uhasta on ilmoitettava luovutuksen saajalle luovutuskirjaan otetulla maininnalla tai muuten todisteellisesti. Velvoitetun on ilmoitettava uhan asettaneelle viranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite.

Uhkasakkolain 19 § 1 momentin mukaan uhan asettaneen viranomaisen on lähetettävä Maanmittauslaitokselle ilmoitus kiinteistöä koskevasta päävelvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin. Uhan asettaneen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

viranomaisen tai sen määräyksestä asianosaisen valvovan viranomaisen on lähetettävä vastaava ilmoitus asiaa koskevista myöhemmistä päätöksistä ja päävelvoitteen täyttymisestä.

Uhkasakkolain 20 §:n mukaan, jos kiinteää tai irtain omaisuutta koskeva päävelvoite ja sen tehosteeksi asetettu uhka ovat luovutuksensaajan tiedossa tai merkittynä kiinnityksistä pidettävään rekisteriin, luovutuksensaajan on noudatettava päävelvoitetta sen tehosteeksi asetetulla uhalla.

Kiinteistön 837-503-0002-0018 omistaja ei ole poistanut kehotuksista huolimatta hallitsemaltaan kiinteistöltä seinämaalausta. Selityspyynnössä (Liite 10 Yrja) on kerrottu perusteet, jotka osoittavat maalauksen olevan velvoittavien määräysten vastainen. Asianosaiselle on annettu lain vaatimusten mukaisesti mahdollisuus tulla kuulluksi. Hän on antanut asiassa selityksensä. Annettu selitys ei poista eikä muuta sitä tosiasiaa, että kyseinen maalaus on velvoittavien määräysten vastainen, selityspyynnössä (Liite 10 Yrja) todetuin tavoin.

Rakennusvalvonnan viranhaltijan toimesta on tarkistettu, että maalausta ei ole poistettu 14.4.2023 mennessä.

Niskoittelija tulee määrätä poistamaan maalaus määräajassa asetettavan tuhannen (1000) euron sakon uhalla.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 117 § 1 momentti, 145 §, 182 § ja 186 §

Uhkasakkolaki 6 §, 18 §, 19 §, 20 § ja 22 §

Hallintolaki 34 § 1 momentti

Tampereen kaupungin rakennusjärjestys 47 § 2 momentti

Liitteet

Liitteet sisältävät tietoja henkilöiden henkilökohtaisista oloista, joten ne ovat salassa pidettäviä (Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 24 § 32-kohta)

Henkilötietoja sisältävä teksti

Salassapidettävät tiedot poistettu.

Tiedoksi

Asianomainen kiinteistön omistaja saantitodistuksella, Maanmittauslaitos, Juha Lehtilä, Mika Näykki

Liitteet

- 1 Liite 1 Yrja
(Verkojulkisuus rajoitettu)
- 2 Liite 2 Yrja
(Verkojulkisuus rajoitettu)
- 3 Liite 3 Yrja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

(Verkojulkisuus rajoitettu)

4 Liite 4 Yrja

(Verkojulkisuus rajoitettu)

5 Liite 5 Yrja

(Verkojulkisuus rajoitettu)

6 Liite 6 Yrja

(Verkojulkisuus rajoitettu)

7 Liite 7 Yrja

(Verkojulkisuus rajoitettu)

8 Liite 8 Yrja

(Verkojulkisuus rajoitettu)

9 Liite 9 Yrja

(Verkojulkisuus rajoitettu)

10 Liite 10 Yrja

(Verkojulkisuus rajoitettu)

11 Liite 11 Yrja

(Verkojulkisuus rajoitettu)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§50, §51, §52

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Valitusosoitus

§53

Valitusosoitus

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Viranomaisella on lisäksi valitusoikeus, jos laissa niin säädetään tai jos valitusoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Yleistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä ilmoituksen julkaisemisesta kaupungin verkkosivuilla. Jos ilmoitus julkaistaan kaupungin verkkosivujen lisäksi myös sanomalehdessä, katsotaan tiedoksiannon tapahtuneen kuitenkin seitsemäntenä päivänä ilmoituksen julkaisemisesta verkkosivuilla. Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- vaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle.

Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukiolon päättymistä. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 270 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.